El teu cos és l'enigma

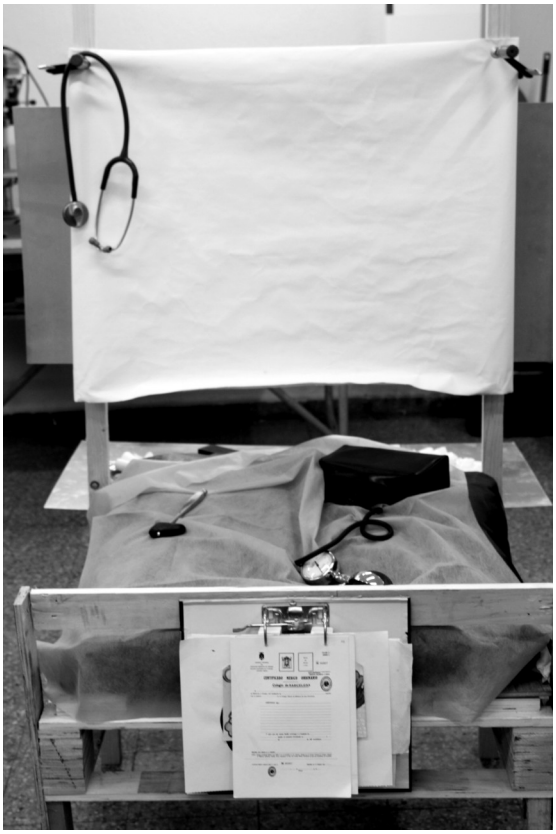

INSTITUT JOAN BOSCÀ

AUTORIA
Berta Jové Merí

TUTORIA
Àngels Pradilla

MATÈRIA
Biologia / Educació visual i plàstica / Ciència i art

IDEA INICIAL
El títol del meu treball El teu cos és l'enigma, fa referència explícita al cos humà com a misteri, com allò difícil d'entendre o interpretar tant des del punt de vista artístic com científic.

El treball tracta de fer una aproximació personal a la relació de la ciència i l'art en general, i a la medecina i l'art contemporani en particular.

L'eix vertebrador del treball és el cos humà, tant des de la perspectiva biològica i mèdica com des de l'òptica de les arts visuals. La investigació porta a la peça final, una instal·lació artística a la que acompanya un historial mèdic en forma de llibre d'artista.

PROCÉS D'ELABORACIÓ
Al llarg del treball veurem un petit recorregut per l'art contemporani amb tot un seguit d'artistes i obres que ens mostren el cos com centre d'interès. Obres que parlen de la problemàtica de gènere, de temes corporals tabús: excrements, sang, orina... Seria ingenu pensar de fer un mapa complet de les relacions del cos en l'art i la medicina. Modestament, les meves aportacions són aproximacions fragmentàries a certes idees, a certes intuïcions, però són respostes creatives pròpies. El tema del cos no deixa indiferent a ningú, nosaltres mateixos, com adolescents, tenim un cos recentment estrenat, encara per conèixer i conquerir. Són tantes les incògnites que el nostre cos ens reporta. Tots tenim un cos únic, irrepetible, mutable, en continua evolució. A través d'ell vivim, ens relacionem, obtenim plaer, dolor, coneixement...

En definitiva, ser és tenir cos. En un primer estadi del treball he indagat sobre l'art contemporani. He començat a partir de la Segona Guerra Mundial, tot i que en algun moment he hagut de retrocedir per contextualitzar, i m'he centrat en la via que conduïa des de l'art conceptual als treballs artístics relacionats amb el cos. Aquests treballs han estat seleccionats d'acord amb diversos aparells i sistemes de l'organisme humà.

Una altra cosa remarcable és que, durant el desenvolupament del treball, he anat comparant i valorant els diferents sistemes metodològics que utilitzen ciència i art. Mentre el mètode científic és exacte, refutable, ordenat i sistemàtic, l'art es mou sempre per la intuïció. La base del treball ha intentat créixer amb els dos mètodes. El treball pràctic consta de dos parts: Una instal·lació que representa tant la vida com la mort d'un pacient i el seu historial clínic en forma de llibre d'artista compost per diferents apropiacions d'obres. L'apropiacionisme, doncs, és també una metodologia molt important en el treball.

Les fonts consultades han estat moltes i diverses; des de visites a museus, documentació gràfica i escrita de diversos artistes,`reculls històrics d'art contemporani, realització del llibre d'artista i la instal·lació final.

CONCLUSIONS
Una de les parts més gratificants que m'ha aportat el treball, ha estat l'elaboració de la part pràctica. He gaudit molt buscant connexions, que creia inexistents, entre aquests dos mons tan diferents: l'art i la medicina. Però el que potser he après, és que no ho són tant com sembla. He comprovat que les disciplines no estan mai del tot acotades. En especial l'art, que no té fronteres. He llegit uns quants casos de científics que, quan tenen temps són artistes.

Podríem dir que tan sols hem encetat un camí, hem trobat molts i podríem encara afegir-ne molts més, d'artistes que amb la seva obra treballen el cos humà. Teniu aquí tan sols una petita mostra.

Per acabar diré, que ara, amb el treball acabat, em venen moltes idees i moltes ganes de seguir indagant. Aquesta recerca no m'ha sadollat, al contrari, ha despertat en mi més curiositat.